



## ANTWOORDEN OP DE MEEST GESTELDE VRAGEN OVER DE NATUURONTWIKKELING IN DE ELSTER BUITENWAARDEN

Versie: 01-08-2023

Thema's:

1. Natuur
2. Recreatie
3. Algemeen

### NATUUR

#### V. Waarom natuurontwikkeling in de Elster Buitenwaarden?

A. In de uiterwaarden langs de Nederrijn en Lek is de natuurambitie hoog. De gebieden vormen samen de natuurverbindingen voor de Europese en nationale natuurdoelen (Natura2000/ Natuurnetwerk Nederland (NNN)/ Kaderrichtlijn Water (KRW)). Naast de natuurwaarde van het gebied zelf, vormt de Elster Buitenwaarden een schakel in deze natuurverbindingen langs de Nederrijn, die noodzakelijk is om de natuurverbindingen goed te laten functioneren. Het doel van het natuurontwikkelingsproject is om met een aantal inrichtingsmaatregelen en afspraken over het toekomstige natuurbeheer de soortenrijkdom in flora en fauna op land en in water te behouden en te vergroten.

#### V. Wat is Natura 2000?

A. Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermende natuurgebieden. In deze Natura 2000-gebieden worden bepaalde dieren, planten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit (soortenrijkdom) te behouden. De biodiversiteit (soortenrijkdom) in Europa gaat al jaren achteruit. Duurzame bescherming van planten en dieren is hard nodig. Planten en dieren trekken zich weinig aan van landsgrenzen en daarom is het belangrijk om natuurbescherming in Europees verband aan te pakken. Zo voorkomen we dat de natuur in Europa en in Nederland steeds eenvormiger wordt. Daarvoor is in 1979 de Vogelrichtlijn opgesteld en in 1992 de Habitatrichtlijn. Deze richtlijnen hebben twee componenten: soortenbescherming en gebiedsbescherming. Alle EU-lidstaten wijzen beschermde gebieden aan voor specifieke (leefgebieden van) (vogel-)soorten. De onder beide richtlijnen aangewezen beschermde gebieden vormen het Natura 2000netwerk. De Nederlandse bijdrage aan dit Europese netwerk van beschermde natuurgebieden bestaat uit ruim 160 gebieden. Deze gebieden liggen zowel op het land als op zee. De meeste gebieden zijn inmiddels definitief aangewezen. De Elster Buitenwaarden is geheel aangewezen als Natura 2000-gebied.

#### V. Wat zijn de doelen van Rijkswaterstaat: Kader Richtlijn Water (KRW)?

A. Rijkswaterstaat verbetert de ecologische waterkwaliteit (dit is de kwaliteit van het water die voldoet aan de eisen van de plaatselijke flora en fauna). De maatregelen die Rijkswaterstaat hiervoor neemt komen voort uit de Europese Kaderrichtlijnwater (KRW). Deze richtlijn bepaalt dat de wateren een goed leefgebied voor de planten en dieren moet zijn, die hier thuishoren. Hier is nog veel winst in te behalen door leefgebieden te herstellen, vissen ruim baan te geven en het water schoon en gezond te houden. Water stroomt van boven naar beneden en houdt zich niet aan grenzen. Daarom werken Rijkswaterstaat en de andere waterbeheerders nauw samen om deze doelstelling te behalen. Binnen de Elster Buitenwaarden worden verschillende KRW-doelen gerealiseerd, zoals geulen, moeras en natuurlijke oevers.

#### V. Waar staat Natuurnetwerk Nederland (NNN) voor?

A. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen EHS (Ecologische Hoofdstructuur) is de basis van het natuurbeleid. Het NNN is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Nederland. Grotere natuurgebieden zijn beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden, zoals verdroging. Ze zijn gevarieerder en er kunnen meer soorten planten en dieren leven. Door natuurgebieden met elkaar te verbinden, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden.

#### V. Wordt er veel grond vergraven?

A. Een gedeelte van de Elster Buitenwaarden is al vergraven. Daarnaast wordt tussen de voormalige zandwinplas en Elst wordt de bovenste voedselrijke grond verwijderd van de graslanden. Ook komt er nog grond vrij doordat er geulen worden gegraven. De grond die zowel van de graslanden als uit de geulen komt wordt in de aanwezige zandwinplas aangebracht. De zandwinplas wordt hierdoor kleiner en ondieper, wat ten goede komt aan de natuurkwaliteit/biodiversiteit van deze plas.

**V. Waarom wordt de voedselrijke bovengrond van de graslanden verwijderd/ afgegraven?**

A. De voedingsrijke bovengrond wordt verwijderd omdat zeldzame planten niet kunnen groeien op voedingsrijke grond. Ze worden dan verdrongen door veelvoorkomende planten die beter groeien op deze grond.

**V. Waarom worden er geulen gegraven?**

A. Er worden geulen gegraven om het leefgebied voor de planten en dieren die afhankelijk zijn voor open water uit te breiden. Dit is een van de KRW-maatregelen (zie 1.3).

**V. Welke icoonsoorten worden verwacht in de Elster Buitenwaarden als het gebied is ingericht?**

A. Gewone kegelbij (in het gebied waargenomen) Zwarte sachembij (idem) Donkere klaverzandbij Cilindermos Ringslang Platte Zwanenmossel Kamsalamander.

**V. Blijft de waterplas open?**

A. Ja, de waterplas zal het jaarrond water bevatten en opengehouden worden. Langs de oevers zal mogelijk wat riet gaan groeien.

**V. Wat is PFAS?**

A. De Nederlandse bodem blijkt op veel plaatsen veelal (licht) belast te zijn met PFAS. PFAS is een verzamelnaam van duizenden gefluoreerde koolstoffenverbindingen die slecht of niet afbreken in het milieu en op termijn schadelijke gevolgen kunnen hebben voor mens, dier en milieu. PFAS zijn door de mens geproduceerde stoffen met uiteenlopende toepassingen, ook in dagelijkse gebruiksproducten. PFAS in de bodem kan in het algemeen, vooral op lange termijn, nadelige effecten hebben op ecosystemen, omdat het wordt doorgegeven in de voedselketen (fauna). De hoeveelheden die aangetroffen zijn in de Elster Buitenwaarden, zijn zo laag dat ze geen gevaar zijn voor de mens die gebruik maakt van het gebied.

**V. De werkzaamheden op het werkterrein zijn stilgelegd door PFAS (2018). Worden de werkzaamheden in het gebied hervat (2023)?**

A. Ja, er is overeenstemming met het Rijk over de grondverplaatsing in de Elster Buitenwaarden, in relatie tot PFAS. Op basis van een gebiedsdekkend bodemonderzoek in de Elster Buitenwaarden is aangetoond dat de bodem vrijwel nergens een risico vormt en de PFAS-waarden onder de norm blijven. Op enkele plekken zijn waarden aangetroffen die boven de norm komen. Deze grond wordt afgegraven en afgevoerd.

**V. Lopen er nog grazers in het weiland en blijven die?**

A. Er lopen inderdaad nog grazers in het gebied. Met uitzondering van het middengebied blijft een groot deel van het gebied toegankelijk voor grazers. Zij zijn onderdeel van het beheer dat Utrechts Landschap voert in dit gebied.

**RECREATIE**

**V. Komen er wijzigingen t.a.v. de wandelpaden en of toegangen?**

A. Ja, op de kaart met het toekomstbeeld (de plaat waarop de toekomstige inrichting is verbeeld) kunt u exact zien op welke plekken er toegangen en struinpaden komen. Met informatieborden worden wandelaars geïnformeerd over de ligging van de struinpaden en eventuele tijdelijke afsluiting, bijvoorbeeld tijdens werkzaamheden of in het broedseizoen.

**V. Kan de wandelroute worden doorgetrokken naar de parkeerplaats?**

A. Nee, dat is op dit moment niet mogelijk. De regelgeving op het gebied van natuur (Wet Natuurbescherming) geeft ons niet de ruimte om de route door te trekken. Wel zoeken we naar een passende oplossing.

**V. Komen er nog uitzichtpunten waar vanuit ik het gebied kan bekijken?**

A. Er worden geen uitzichtpunten of verhogingen in het gebied aangebracht om het gebied te bekijken. Op twee plekken in het gebied worden bankjes geplaatst op de al aanwezig hoogte die een mooi uitzicht geven over het gebied. Bijvoorbeeld op de zomerdijk. Ze zijn aangegeven op het toekomstbeeld.

**V. Kan ik nog steeds met mijn hond door het gebied wandelen?**

A. Honden zijn aangelijnd tussen zonsopgang en ondergang welkom langs de Ingenseveerweg.

**V. Wanneer mag ik het gebied weer in?**

A. Het gehele projectgebied gebied tussen De Opslag en Remmerden blijft gesloten tot dat aannemer Vissers Ploegmakers de werkzaamheden eind 2023 heeft afgerond. Dit is om de veiligheid te waarborgen, aangezien tijdens de uitvoering wandelroutes niet meer zichtbaar zijn, machines de paden kruizen en er lokaal kans op drijfzand is.

**V. Is het wandelpad toegankelijk voor een rolstoel of scootmobiel?**

A. Nee, het wandelpad is niet toegankelijk voor gebruik van rolstoel en scootmobiel.

**V. Zijn de wandelpaden het hele jaar toegankelijk?**

A. Nee, van half oktober tot half maart is een groot deel van de wandelroute over de zomerkade tussen de Ingenseveerweg en Remmerden afgesloten. Hiermee wordt het meest kwetsbare deel in de meest kwetsbare periode afgesloten i.v.m. overwinterende vogels.

**ALGEMEEN**

**V. Als ik vragen heb over de uitvoering, bij wie kan ik terecht?**

A. U kunt uw vraag stellen per e-mail: [avp@provincie-utrecht.nl](mailto:avp@provincie-utrecht.nl) externe link. U kunt uw vragen ook per brief sturen naar: Provincie Utrecht, t.a.v. projectgroep de Elster Buitenwaarden, t.a.v. mevrouw N. van der Veen Postbus 80300, 3508TH Utrecht

**V. Wie is eigenaar van het Steenfabrieksterrein?**

A. Rijkswaterstaat (RWS) is eigenaar van het steenfabrieksterrein. Voor meer informatie kunt terecht op [www.rws.nl](http://www.rws.nl). RWS is telefonisch bereikbaar via: 0800-8002 (gratis). Veel algemene vragen worden daar beantwoord. Meer specifieke zaken worden naar de beheerder doorgezet. U kunt ook een contactformulier invullen op de website van RWS